

6 september 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken, advocaat te
Leiden,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie Nederlands-Belgische
Provincie Missionarissen van het Goddelijk Woord (SVD).

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 14 maart 2012. Op 3 mei 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], provinciale overste van Nederlands-Belgische Provincie Missionarissen van het Goddelijk Woord.

Op 6 augustus 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn partner [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken.

Namens de Congregatie zijn verschenen [naam], provinciaal overste Missionarissen van het Goddelijk Woord en [naam].

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde was pater in het missiehuis [instelling] in [plaats], waar klager op het seminarie zat. Op een dag in 1958 ontmoette klager aangeklaagde, die in de recreatiezaal kwam kijken. Aangeklaagde vertelde klager dat hij in het bezit was van een zender en nodigde klager uit die eens te komen bekijken. Langzaam werd het bekijken van de zender een dagelijks iets en het bekijken van de zender ging steeds meer plaats maken voor stoeien. Van stoeien ging het steeds verder tot uitkleden totdat aangeklaagde op een dag 'per toeval' een mooie zwembroek had gevonden die ongeveer de maat van klager had. Aangeklaagde

vroeg klager die broek aan te trekken. In minder dan geen tijd was klager geheel naakt en ontdeed ook aangeklaagde zich van zijn pij. Aangeklaagde legde klager op een leeg bed en ging bovenop hem liggen. Hij duwde zijn geslachtsdeel tussen de billen van klager die zijn billen stevig tegen elkaar moest duwen. Aangeklaagde penetreerde niet, maar ejaculeerde wel.

2.2. Klager verliet na een jaar het seminarie omdat zijn schoolresultaten achterbleven. Hij ging terug naar zijn ouders en kwam onder behandeling bij [naam], een psychiater in opleiding aan wie hij uiteindelijk zijn misbruikervaring heeft verteld. Deze besprak dat met klagers ouders die hem niet geloofden en klager tot de orde riepen.

Klager werd een dwarse puber. Hij had nog weinig vertrouwen in mensen en bij veel dingen had hij het gevoel dat hij in de val werd gelokt. Klager was erg teleurgesteld in en boos op zijn ouders omdat ze hem niet geloofden.

2.3. Klager wil graag erkenning van hetgeen hem is aangedaan. Hij wil al langere tijd met zijn verhaal naar buiten komen en heeft het ontstaan van Hulp & Recht destijds ook al gevolgd. Omdat hij het idee had dat het indienen van een klacht bij Hulp & Recht geen zin zou hebben, heeft hij dat niet eerder gedaan. Klager is gekwetst en boos dat de kerk er zo lang mee weg heeft kunnen komen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Na bestudering van de archieven concluderen zij dat zij niet anders kunnen dan constateren dat [naam] slachtoffer is geworden van seksueel grensoverschrijdend gedrag van [naam]. In het archief is men immers op een brief d.d. 26 april 1962 van de vader van klager gestuit, waarin hij de provinciale overste op de hoogte stelt van het wangedrag van aangeklaagde. Voorts is er een brief van 28 juni 1959 aan pater Generaal in Rome waarin door de toenmalige provinciale overste melding wordt gemaakt van het feit dat aangeklaagde als gevolg van een zenuwinzinking zich ernstig heeft vergrepen aan een leerling van [instelling], [plaats].

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vierenvijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat aangeklaagde in het voorjaar van 1958 klager zich

heeft laten uitkleden en dat aangeklaagde vervolgens, terwijl hij zelf ook naakt was, bovenop klager is gaan liggen. Aangeklaagde duwde vervolgens zijn geslachtsdeel tussen de billen van klager die zijn billen steven tegen elkaar moest duwen. Aangeklaagde penetreerde niet, maar ejaculeerde wel.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunen de in het archief aangetroffen brief van de vader van klager d.d. 26 april 1962 en de daarop reagerende brief van de provinciale overste d.d. 7 mei 1962 het verhaal van klager en is er bij de klachtencommissie een andere klacht jegens aangeklaagde (klacht 2011 T395) bekend.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij vertrouwen meende te mogen stellen.

4.5 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. [naam], provinciaal overste Missionarissen van het Goddelijk Woord heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6 Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie [naam], provinciaal overste Missionarissen van het Goddelijk Woord de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 6 septembet 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. A.M. van Beelen en mr. P.R.M. van der Ven pr, leden, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie B. Wooning, s.v.d., provinciaal overste Missionarissen van het Goddelijk Woord en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

zaaknummer 201.. T ..

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.